

దక్షిణాదిలో 'షాండిలు'.. ఉత్తరాదిలో 'హాట్ బజార్లు'

వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ లంబీ రైతులు తమ ఉత్పత్తులను మార్కెట్లకు చేరవేయడం, సరైన ధరలకు లబ్ధికోవడానికి అవసరమయ్యే సౌకర్యాలు, క్రమబద్ధ మార్కెట్లు అన్నదాతలకు మేలు చేకూరుస్తున్నాయి. లక్షమ వ్యాపారుల పద్ధతులకు చెక్ పెడుతున్నాయి. వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ వ్యవస్థలు, లక్షణాలు, లోపాలు తదితర వివరాలు సంక్షిప్తంగా...

వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ అవశ్యకత

- అహార పదార్థాలు దేశమంతటా పంపిణీ చేయడానికి మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు అవసరం
- పరిశ్రమలకు ముడి పదార్థాలు సమకూర్చేందుకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు అవసరం
- గిట్టుబాటు ధర లభించినప్పుడే రైతు ఉత్పత్తిని కొనసాగిస్తాడు. కాబట్టి మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు అవసరం. దీని కోసం గిడ్డంగులు, రవాణా, గ్రేడింగ్, సమాచారం మొదలగు సౌకర్యాలు అవసరం

వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ దశలు

వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ ప్రక్రియలో

- అసెంబ్లీంగ్,
- తారతమ్య నిరూపణ, ప్రామాణీకరణ,
- ప్రాసెసింగ్,
- అంతిమ వినియోగదారులకు చేరవేత అనే నాలుగు ప్రధాన దశలున్నాయి.

- Assembling- వేర్వేరు స్థలాల్లో రైతు పంపిణీ చేసే పంటను ఒక చోటకు చేర్చడం

- Grading - పంట నాణ్యతను బట్టి వేరు చేయడం
- ప్రామాణీకరణ- వేరు చేసిన ఉత్పత్తిని వరుస క్రమంలో అమర్చడం
- Processing - వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను వినియోగానికి అనుగుణంగా మార్చడం
- Packing - ప్రాసెసింగ్ చేసిన పంటను కొంత కాలం నిల్వ ఉంచడానికి ప్యాకెటింగ్ చేస్తారు
- పంపిణీ- ప్రాసెసింగ్ చేసిన పంటను టోకు, చిల్లర వ్యాపారులకు చేర్చడం

విక్రయం కాగల మిగులు

- రైతు తాను పండించిన పంటలో స్వయం వినియోగం, విక్రణలు ఇతర అవసరాలకు సరిపోగా మార్కెట్లో అమ్మడానికి మిగిలి పోయిన వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని 'విక్రయం కాగల మిగులు' అంటారు. దీన్ని రైతు మార్కెట్లకు తరలించి అమ్మకుంటాడు.

వ్యవసాయ మార్కెటింగ్

- విక్రయం కాగల మిగులును సరైన ధరకు అమ్ముకోవడానికి వ్యవసాయదారుడికి కల్పించిన సౌకర్యాల కల్పనే 'వ్యవసాయ మార్కెటింగ్' అంటారు. ఇందులో రవాణా సౌకర్యాలు, సమాచార వ్యవస్థ, గిడ్డంగుల సదుపాయాలు మొదలగు అంశాలుంటాయి.

వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ వ్యవస్థ లక్షణాలు

- ప్రాథమిక మార్కెట్లు: వీటినే దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో 'షాండిలు' అంటారు. ఇవి గ్రామ సంతలు. వీటిని 'స్థానిక మార్కెట్లు' అని కూడా పిలుస్తారు. ఉత్తరాది రాష్ట్రాల్లో హాట్ బజార్ అంటారు. ప్రస్తుతం ప్రాథమిక మార్కెట్లు 27,294 ఉన్నాయి.
- బ్లండియ మార్కెట్లు: వీటిని టోకు లేదా అసెంబ్లీంగ్ మార్కెట్లు అంటారు. మండీలు, గుంగ్లి ఈ రకంలోకి వస్తాయి. గ్రామాల్లో, చిన్న పట్టణాల్లో వీటిని నిర్వహిస్తారు. ఈ మార్కెట్లలో చాలా మంది మధ్యవర్తులు లేదా డళారులు పనిచేస్తూ ఉంటారు. ప్రస్తుతం ద్వితీయ మార్కెట్లు 4,145 ఉన్నాయి.
- అంతిమ మార్కెట్లు: ఈ రకం మార్కెట్లు సాధారణంగా పెద్ద పట్టణాల్లో, నగరాల్లో ఉంటాయి. వీటి వ్యాపార పరిధి ఒక రాష్ట్రం అంతకంటే ఎక్కువ ప్రాంతాలకు విస్తరించి ఉండవచ్చు. ఇవి అంతిమంగా వస్తువును వినియోగదారులకు చేరవేసే మార్కెట్లు. అలాగే వ్యవసాయ ముడి పదార్థాలను ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లకు చేరుస్తాయి.
- సంతలు: ప్రముఖ యాత్రా స్థలాల్లో పండుగ దినాల్లో వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల అమ్మకం కోసం

సంతలు ఏర్పాటు చేస్తారు. ఈ సంతల్లో పశువుల విక్రయం కూడా జరుగుతుంది.

- క్రమబద్ధ మార్కెట్లు: మార్కెటింగ్లో అత్యున్నత పద్ధతులు, మోసాలు జరగకుండా రైతులకు సరైన ధరలు లభించే లక్ష్యంతో ఏర్పాటు చేసినవే క్రమబద్ధ మార్కెట్లు. అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు

ఇలాంటి మార్కెట్లను నెలకొల్పడానికి చట్టాలు చేశాయి.

- సహకార మార్కెట్లు: రైతులే సహకార సూత్రం ప్రాతిపదికన సహకార మార్కెటింగ్ సంఘాలు ఏర్పరచుకొని తమ ఉత్పత్తులను విక్రయం చేస్తే వారికి సరైన ధర లభిస్తుంది. డళారుల ప్రాబల్యం తగ్గుతుంది. భారత వ్యవసాయ రంగంలో పరిస్థితులకు, మార్కెటింగ్ సమస్యలకు సహకార మార్కెటింగ్ ఉత్తమ పరిష్కారం.

భారత మార్కెటింగ్ వ్యవస్థలో లోపాలు

- గిడ్డంగులు, రవాణా సౌకర్యాల కొరత, పరపతి తగినంతగా లభించకపోవడం
- డళారీ వ్యవస్థ, మండీల్లో అత్యున్నత పద్ధతులు, నాణ్యత నిర్ధాయించే పసతులు లేకపోవడం
- మార్కెట్ సమాచారం పంపిణీలో లోపాలు, అధిక మార్కెట్ ఛార్జీలు మొదలైన లోపాలు రైతులకు ఇబ్బందికరంగా ఉండేవి.
- గ్రేడింగ్, ప్రామాణిక సౌకర్యాల కొరత, కొలతలు, తూనికల్లో లోపాలు.
- వ్యవసాయదారుల నిరక్షరాస్యత
- వ్యవసాయ పరపతి సదుపాయాలకు, మార్కెటింగ్ సదుపాయాలకు మధ్య సమన్వయం లేకపోవడం

నివారణ చర్యలు

- గిడ్డంగుల సౌకర్యం: ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు, సహకార రంగంలో గిడ్డంగులు నిర్మించి క్రమంగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల నిల్వ సామర్థ్యాన్ని పెంచడం జరిగింది. కేంద్ర గిడ్డంగుల సంస్థ, రాష్ట్ర గిడ్డంగుల సంస్థలు, భారత ఆహార సంస్థల ఆధ్వర్యంలో అనేక గిడ్డంగులు నిర్వహిస్తున్నారు.
- రహదారుల నిర్మాణం: దేశ వ్యాప్తంగా అన్ని గ్రామాలకు రోడ్ల నిర్మాణం జరిగింది. జాతీయ స్థాయిలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో రోడ్ల రవాణా సౌకర్యం పెంచారు. రైల్వేల సామర్థ్యం పెరిగింది. ప్రధాన మార్కెట్లను గ్రామాలకు కలుపుతూ లింక్ రోడ్లను నిర్మించారు.
- గ్రేడింగ్, ప్రామాణీకరణ : వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల (గ్రేడింగ్, మార్కెట్) చట్టం 1937 కింద నెయ్యి, పిండి, గుడ్డు మొదలైన వస్తువుల కోసం గ్రేడింగ్ స్టేషన్లు, ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 2020, మార్చి నాటికి 224 రకాల వ్యవసాయ వస్తువులు, అనుబంధ వస్తువుల కోసం గ్రేడింగ్ నాణ్యతా ప్రమాణాలు నిర్ధారించారు. పప్పు దాన్యాలు, వ్యవసాయ, ముఖ్యమైన సూనిలు, పండ్లు, కూరగాయలు మొదలైన ఉత్పత్తులకు కొన్ని సగం ప్రాసెసింగ్ చేసిన వస్తువులకు అగ్నిమర్మ నాణ్యతా ప్రమాణాలు వర్తిస్తాయి.
- 30 రకాల ఆహార దాన్యాలు, అనుబంధ ఉత్పత్తులకు 15 రకాల పండ్లు కూరగాయలు, 17 రకాల నూనెగింజలకు, 19 రకాల నూనెకు, కొవ్వు పదార్థాలకు ప్రమాణాలు వర్తిస్తాయి.
- గ్రేడింగ్ చేసిన వ్యవసాయ వస్తువులపై అగ్ని

మార్కెట్ గుర్తు ముద్రించారు. దీనికి సంబంధించిన పరిక్ష నిర్వహించడం కోసం నాగపూర్లో కేంద్ర నాణ్యతా నియంత్రణ ప్రయోగశాల, ఇతర ప్రాంతాల్లో 11 ప్రాంతీయ ప్రయోగశాలలు ఏర్పాటు చేశారు.

- ముంబయి, న్యూఢిల్లీ, చెన్నై, కోల్కతా, కాన్పూర్, కొచ్చి, గుంటూరు, అమృత్ సర్, జైపూర్, రాజ్ కోట్, భోపాల్ నగరాల్లో ఈ ప్రాంతీయ ప్రయోగశాలలున్నాయి.
- ఇవి వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల రసాయన విశ్లేషణ, మైక్రో బయోలాజికల్ విశ్లేషణ చేస్తాయి. దేశంలో 1,410 గ్రేడింగ్ ప్రయోగశాలలు పని చేస్తున్నాయి. వీటిలో 105 రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నిర్వహణలో ఉన్నాయి. 10 సహకార రంగంలో ఉన్నాయి.

క్రమబద్ధ మార్కెట్లు: 2020-21 ఆర్థిక సర్వే ప్రకారం వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మార్కెట్ సంఘాల చట్టం కింద దేశవ్యాప్తంగా 7,920 క్రమబద్ధ మార్కెట్లు పనిచేస్తున్నాయి. వీటిలో 2,477 ప్రధాన మార్కెట్లు, 4843 ఉపమార్కెట్లు యార్డులు.

- దేశంలో మొత్తం వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల్లో 80 శాతం క్రమబద్ధ మార్కెట్ల ద్వారా విక్రయం చేస్తారు. వీటి వల్ల రైతులు వ్యాపారుల అక్రమ పద్ధతుల వల్ల మోసపోకుండా తమ పంటలను సరైన ధరకు విక్రయించి ప్రయోజనం పొందగలుగుతున్నారు.

సహకార మార్కెట్లు: వ్యవసాయ పరపతి, మార్కెటింగ్ సేవలను రెండింటినీ అందించేలా బహుళార్థక సహకార సంఘాలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

- జాతీయ స్థాయిలో నాఫెడ్ 1958 సంస్థ నెలకొల్పారు. దీని ద్వారా అనేక వ్యవసాయ వస్తువుల సేకరణ, పంపిణీ, ఎగుమతి దిగుమతులు నిర్వహిస్తున్నారు.
- 1963లో నెలకొల్పిన జాతీయ సహకార అభివృద్ధి సంస్థ వ్యవసాయ వస్తువుల ఉత్పత్తి, ప్రాసెసింగ్, నిల్వ, మార్కెటింగ్కు సంబంధించి

చిన పలు కార్యక్రమాలను రూపొందిస్తుంది. వాటి అమలుకు విత్త సహాయం అందిస్తుంది. నిత్యావసర వస్తువులైన పంచదార, వంటనూనెలు, కంట్రోల్ వస్త్రం, కిరోసిన్, ఉప్పు, సాఫ్ట్ కోకీలు, సర్వీస్ సహకార సంస్థల ద్వారా గ్రామ ప్రాంతాలకు అందుబాటులోకి వచ్చేలా పంపిణీ మెరుగుపరుస్తుంది.

జాతీయ స్థాయి మండళ్లు: రబ్బరు, కాఫీ, టీ, పొగాకు, సుగంధ ద్రవ్యాలు, కొబ్బరిదాంతులు, నూనెగింజలు, వంటనూనెలు మొదలైన అనేక రకాల వస్తువులకు ప్రత్యేకంగా జాతీయ స్థాయి మండళ్లను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.

- జాతీయ పాడి పరిశ్రమల అభివృద్ధి మండలిని నెలకొల్పింది. వరి, పప్పు దాన్యాలు, జొరీ, జొన్నలు, పత్తి, పొగాకు, నూనె గింజలు, చెరకు మొదలైన వస్తువుల కోసం ప్రత్యేక అభివృద్ధి మండళ్లను నెలకొల్పింది. అదేవిధంగా జీడిపప్పు కోసం ఎగుమతి అభివృద్ధి మండలిని ఏర్పాటు చేసింది.

మార్కెట్ సర్వేలు: ప్రభుత్వం వివిధ వ్యవసాయ వస్తువులకు సంబంధించి డిమాండ్, సప్లయ, ధరల గురించి మార్కెట్లో సర్వేలు నిర్వహించి సమాచారాన్ని ప్రచురిస్తుంది.

మార్కెట్ సమాచారం: మార్కెట్లో వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ధరల సమాచారాన్ని రేడియో, టెలివిజన్, పత్రికల ద్వారా రైతులకు తెలియజేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నది. శక్తిమంతమైన సాధనంగా రూపొందుతున్నది. రైతులకు వ్యవసాయం సంబంధ సమాచారం అందించడానికి కిసాన్ కాలే సెంటర్ పథకాన్ని 2005, జనవరి నుంచి అమలు చేస్తున్నారు. టోల్ ఫ్రీ నంబర్ 1551 ద్వారా ఈ కేంద్రాల నుంచి సమాచారం పొందవచ్చు. - అగ్రిమార్కెట్ నెట్వర్క్ వ్యవస్థ ద్వారా దాన్యాలు, పండ్లు కూరగాయలు, నూనెగింజలు, సుగంధ ద్రవ్యాలు, కోడిమాంసం, చేపలు, కాఫీ, టీ, పొగాకు మొదలైన అనేక

రకాల ఉత్పత్తులకు సంబంధించిన వివిధ మార్కెట్ కేంద్రాల్లో అందిన పరిమాణం, రకం, కనిష్ఠ- గరిష్ఠ ధరలు మొదలైన సమాచారం ఆన్లైన్లో పొందవచ్చు.

కేంద్ర ప్రభుత్వ వ్యవసాయ మంత్రిత్వశాఖ ఆధ్వర్యంలో పనిచేసే వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ తనిఖీ సంచాలకుల కార్యాలయం వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ సమాచార వ్యవస్థ నెట్వర్క్ను నిర్వహిస్తుంది.

- 3,244 మార్కెట్లు అనుసంధానం చేయబడ్డాయి. ఇది నిత్యేతను సంబంధించిన సమాచారాన్ని రోజువారీగా ఈ నెట్వర్క్ రైతులకు అందుబాటులో ఉంచుతుంది. జాతీయ వ్యవసాయ మార్కెట్ పటం ద్వారా పటం రూపంలో సమాచారాన్ని అందిస్తుంది. వ్యవసాయ అధికారులు, రైతుల మార్కెటింగ్కు సంబంధించిన నిర్ణయాల తీసుకోవడంలో ఈ పటం, సమాచారం ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

- మార్కెటింగ్ తనిఖీ, పరిశోధన, శిక్షణ: కేంద్ర ప్రభుత్వం జైపూర్లో జాతీయ వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ సంస్థను 1988, ఆగస్టులో నెలకొల్పింది. వ్యవసాయ మార్కెటింగ్లో ప్రత్యేక శిక్షణ, పరిశోధన, విద్య, సలహా మొదలైన కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తుంది. జాతీయ వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ అథ్లాస్కు అవసరమైన సమాచారాన్ని సేకరిస్తుంది.

మద్దతు ధర: కొన్ని వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు వ్యవసాయ వ్యయాల, ధరల కమిషన్ సిఫారసుల మేరకు కనీస మద్దతు ధర ప్రకటిస్తుంది. ఈ ధర కంటే మార్కెట్ ధర తగ్గినప్పుడు భారత ఆహార సంస్థ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నాఫెడ్ ఆ వస్తువులను మద్దతు ధర వద్ద కొనుగోలు చేసి రైతులకు సరైన కలగకుండా నివారిస్తున్నాయి.

జీబీకే పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్

గ్రూప్-డి, ఆర్ఆర్బి

ప్రత్యేకం

కరెంట్ అఫైర్స్

- ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ ప్రారంభించిన వన్ స్టేట్ వన్ ఆర్ఆర్బి ప్యూబ్లింగ్ భాగంగా ప్రతిపాదిత ఏకీకరణ కర్మాచ్య దేశంలో మిగిలి ఉన్న మొత్తం గ్రామీణ బ్యాంకుల సంఖ్య ఎంత?
 - 1) 43
 - 2) 30
 - 3) 25
 - 4) 28
- హోషర్ అభియాన్కు సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిశీలించండి.
 - ఎ. హోషర్ అభియాన్ను భారత ప్రభుత్వం 2018, మార్చి 8న ప్రారంభించింది
 - బి. ఇది ఐదు సంవత్సరాల కంటే తక్కువ పరిమితి ఉన్న బిల్లలకు హోషర్హార ఫలితాలను మెరుగుపరచడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది
 - 1) ఎ
 - 2) బి
 - 3) ఎ, బి
 - 4) ఎ, బి కాదు
- 2025లో ఆయుష్మాన్ భారత్ జన్ ఆరోగ్య యోజనను అమలు చేసిన 95వ రాష్ట్రం/ కేంద్రపాలిత ప్రాంతం ఏది?
 - 1) పంజాబ్
 - 2) హర్యానా
 - 3) న్యూఢిల్లీ
 - 4) రాజస్థాన్
- ప్రధానమంత్రి ముద్రా పథకం 2025, ఏప్రిల్ 8 నాటికి 10 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకుంది. భారత ప్రభుత్వం తరువాత ఘన రుణాలను ప్రవేశపెట్టింది. తరువాత ఘన కేంద్ర ఎంత వరకు రుణం అందిస్తారు?
 - 1) రూ.20 లక్షలు
 - 2) రూ.10 లక్షలు
 - 3) రూ.50 లక్షలు
 - 4) రూ.15 లక్షలు
- హరప్పా శకం నాటి రెండు ప్రదేశాలను రక్షిత పురాస్థాన ప్రదేశాలుగా ఏ రాష్ట్రం ప్రకటించింది?
 - 1) పంజాబ్
 - 2) హర్యానా
 - 3) రాజస్థాన్
 - 4) గుజరాత్
- అనియా క్రిటివ్ కౌన్సిల్ నూతన అభ్యుదయి వరుస నియమితలయ్యారు?
 - 1) అహ్మద్ ఖాన్
 - 2) మోసినీ నఖ్వి
 - 3) వసీం అక్రమ్
 - 4) షమీ నిస్సల
- రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము ఏప్రిల్ 7-10 వరకు స్లోవేకియాలో పాటు ఏ దేశాన్ని సందర్శిస్తారు?
 - 1) పోర్చుగల్
 - 2) ఫ్రాన్స్
 - 3) జర్మనీ
 - 4) ఇటలీ

హాన్సా-3 శిక్షణ విమానాన్ని ఏ సంస్థ అభివృద్ధి చేసింది?

- ఏ రాష్ట్రంలోని కార్వార్ నేపథ్ టేన్ వద్ద హిందూ మహాసముద్ర నౌక సాగరగా కేంద్ర రక్షణ మంత్రి రాజీనాథ్చిని ఐఎఎస్ సునన్ద్యున జెండా ఊపి ప్రారంభించారు?
 - 1) ఒడిశా
 - 2) కర్ణాటక
 - 3) తమిళనాడు
 - 4) మహారాష్ట్ర
- ప్రధాన మోదీ శ్రీలంక పర్యటన సందర్భంగా భారత్, శ్రీలంక మధ్య ఎన్ని అవగాహన ఒప్పందాలు కుదిరాయి?
 - 1) 8
 - 2) 7
 - 3) 10
 - 4) 5
- ఇంగ్లండ్లో జరిగిన కాండ్ వరల్డ్ ఐసబుల్ రేషనల్ కాండ్ అల్ట్స్ షిఫ్ట్వల్లో కళ, సంస్కృతి అత్యుత్తమ ప్రతిభ కనబరిచిన ప్రతిష్టాత్మక ప్రాద్ దారింగ్స్ అవార్డుతో ఎవరిని సత్కరించారు?
 - 1) జితేంద్ర హరిపాల్
 - 2) సుదర్శన్ సాహు
 - 3) కైలాష్ చంద్రమౌరీ
 - 4) సుదర్శన్ చట్రాయ్
- 2025, ఏప్రిల్లో సిపెల్స్ మొదటి ట్రై సర్వీసులు పూర్తి మహిళా ప్రదక్షిణ సెయిలింగ్ యాక్ట్ 'సముద్ర ప్రదక్షిణ' ప్రారంభించిన నౌక పేరు?
 - 1) త్రివేణి
 - 2) గోమతి
 - 3) విశాఖపట్నం
 - 4) ఐఎస్ఎస్ సూరత్
- ప్రపంచ వాతావరణ చర్యలను వేగవంతం చేయడానికి గ్లోబల్ క్లైమేట్ కౌన్సిల్ను నూతన అంతర్జాతీయ సంస్థగా ప్రతిపాదించిన దేశం ఏది?
 - 1) రష్యా
 - 2) బ్రెజిల్
 - 3) ఆస్ట్రేలియా
 - 4) ఇండియా
- విమాన వస్తువులపై ఆసక్తి రక్షణ బిల్లు 2025, ఏపియేషన్ పైస్సన్, లీజింగ్కు సంబంధించిన ఏ అంతర్జాతీయ ఒప్పందంపై ఆధారపడి ఉంటుంది?
 - 1) Montreal protocol
 - 2) Warsaw convention
 - 3) Captown convention
 - 4) Geneva convention on Air Transport
- భారత ఎగుమతి సంస్థల సమాఖ్య నూతన అభ్యుదయి వరుస నియమితలయ్యారు?
 - 1) 100 & రూ.2000

- అశ్వినీ కుమార్
- ఎస్ఎన్ రత్నం
- రవికాంత్
- అజయ్ భూషణ్
- హాన్సా-3 శిక్షణ విమానాన్ని ఏ సంస్థ రూపొందించి అభివృద్ధి చేసింది?
 - 1) హిందూస్థాన్ ఏరోనాటిక్ లిమిటెడ్
 - 2) ఇన్ఫో
 - 3) సీఎస్ఐఆర్- నేషనల్ ఏరోస్పేస్ ల్యాబొరేటరీస్
 - 4) భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్
- నేషనల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ అప్లైడ్ ఎకనామిక్ రిసెర్చ్ డైరెక్టర్ జనరల్ హుస్సేన్ గుప్తాను కేంద్రం లిజర్న్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా డిప్యూటీ గవర్నర్గా ఎంతకాలానికి నియమించింది?
 - 1) 5 సం.
 - 2) 4 సం.
 - 3) 3 సం.
 - 4) 2 సం.
- భారత ప్రధాని ఏప్రిల్ 8, 4 తేదీల్లో థాయ్ లాండ్లోని బ్యాంకాక్లో జరిగిన ఎన్టీ BIMSTEC శిఖరాగ్ర సమావేశంలో పాల్గొన్నారు?
 - 1) 8
 - 2) 6
 - 3) 9
 - 4) 5
- వక్స్ సవరణ బిల్లు 2025 లోక్సభలో ఏప్రిల్ 2న ఆమోదం పొందింది. ఈ చట్టం ఏ వక్స్ చట్టాన్ని సవరించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది?
 - 1) 2024
 - 2) 1952
 - 3) 2013
 - 4) 1995

సమాధానాలు				
1. 4	2. 1	3. 3	4. 1	
5. 2	6. 2	7. 1	8. 2	
9. 2	10. 4	11. 1	12. 2	
13. 3	14. 2	15. 3	16. 3	
17. 2	18. 4			

- థామస్ కుక్ ఇండియా విదేశీ మారక వ్యాపారానికి 'బ్రాండ్ అంబాసిడర్'గా ఎవరు నియమితలయ్యారు?
 - 1) రణవీర్ సింగ్
 - 2) ఆయుష్మాన్ ఖురానా
 - 3) కార్తీక్ అర్జున్
 - 4) వరుణ్ థాపన్
- నూతన అల్మీష గవర్నర్ సంతకంతో వేసే టెలిగ్రాఫ్ అయిన 'లై గౌరె అంబాసిడర్' ఐను ఏ దేశం ప్రారంభించింది?
 - 1) Sport for all:Unity
 - 2) Power of Sport to Unite Nations
 - 3) One World One Team
 - 4) Levelling the Playing field: Sport for Social Inclusion
- 8.2 మీటర్ల అపర్చర్ రేడియో, మిల్లిమీటర్ వేవ్ టెలిగ్రాఫ్ అయిన 'లై గౌరె అంబాసిడర్' ఐను ఏ దేశం ప్రారంభించింది?
 - 1) స్పోర్ట్స్
 - 2) స్పోర్ట్స్
 - 3) స్పోర్ట్స్
 - 4) స్పోర్ట్స్

- చైనా
- రష్యా
- ఇండియా
- అమెరికా
- ఏప్రిల్లో 2000 సంవత్సరాల పురాతన మోగిలిఖత్ అవశేషాలను కనుగొన్నట్లు ఏ రాష్ట్రం తెలిపింది?
 - 1) కర్ణాటక
 - 2) కేరళ
 - 3) తమిళనాడు
 - 4) ఒడిశా
- అంతరిక్ష పరిశోధన వేదిక పీఎస్ఎల్వి ఆర్వి టాల్ ఎక్స్పెరిమెంటల్ మాడ్యూల్-4 ను ఏ అంతరిక్ష సంస్థ అభివృద్ధి చేసింది?
 - 1) యూరోపియన్ స్పేస్ ఏజెన్సీ
 - 2) ఇండియన్ స్పేస్ రిసెర్చ్ ఆర్గనైజేషన్
 - 3) జపాన్ ఏరోస్పేస్ ఎక్స్ప్లోరేషన్ ఏజెన్సీ
 - 4) చైనా నేషనల్ స్పేస్ అడ్మినిస్ట్రేషన్
- హోషర్ పబ్లికేషన్స్ ఏ ఏప్రిల్ 8 నాటికి 22 వరకు జరుగుతుంది. ఈ కార్యక్రమానికి ఏ మంత్రిత్వ శాఖ బాధ్యత వహిస్తుంది?
 - 1) మహిళా, బాలల అభివృద్ధి శాఖ
 - 2) సమాచార, ప్రసార శాఖ
 - 3) ఆరోగ్య శాఖ
 - 4) హోం శాఖ
- ఏప్రిల్ 8 నాటికి 10 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకున్న కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకం?
 - 1) స్టాండ్ ఇండియా
 - 2) ప్రధానమంత్రి ముద్ర యోజన
 - 3) ప్రధానమంత్రి జనదన్ యోజన
 - 4) పీఎం కిసాన్ యోజన
- ఏప్రిల్లో రాష్ట్రపతి ముద్రకు గౌరవ పాద

సమాధానాలు				
1. 3	2. 4	3. 4	4. 3	
5. 1	6. 3	7. 4	8. 1	
9. 2	10. 2	11. 1	12. 2	
13. 1	14. 3	15. 4		

మారణహోమానికి సంబంధించిన అంతర్జాతీయ ప్రతినిధుల దినోత్సవాన్ని ఏ తేదీన నిర్వహిస్తారు?

- 1) ఏప్రిల్ 6
 - 2) ఏప్రిల్ 5
 - 3) ఏప్రిల్ 7
 - 4) ఏప్రిల్ 8
- మొదటి హిమాలయన్ హై అల్టిమ్యూడ్ అటాస్టియల్, క్లైమేట్ సెంటర్ ఎక్షక్ ప్రారంభించారు?
 - 1) ఉదయ్ సింగ్ (జమ్మూకశ్మీర్)
 - 2) డెప్రేహన్ (ఉత్తరాఖండ్)
 - 3) ముస్సోరీ (హిమాచల్ప్రదేశ్)
 - 4) గ్యాంగ్టక్ (సిక్కిం)
 - ఎలక్ట్రానిక్ భాగాల తయారీని ప్రోత్సహించడానికి మినీస్ట్రీ ఆఫ్ ఎలక్ట్రానిక్స్ అండ్ ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ ఇటీవల ప్రారంభించిన పథకం పేరు?
 - 1) Smart Components Initiative
 - 2) Electronics Components Manufacturing
 - 3) Passive Electronics Growth Scheme
 - 4) Atmanirbhar Tech Mission
 - చట్టపరంగా తప్పనిసరి అయిన జననాలు, మరణాలను సకాలంలో నివేదించకపోవడంపై భారత లిజ్నెరే జనరల్ ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఆసుపత్రులను హెచ్చరించింది. భారత లిజ్నెరే జనరల్ ఏ మంత్రిత్వ శాఖ కింద పని చేస్తుంది?
 - 1) వట్టం, వ్యయ శాఖ
 - 2) హెచ్చరించే వ్యవహార శాఖ
 - 3) రక్షణ శాఖ
 - 4) హోం శాఖ
 - ప్రపంచ హోమియోపతి దినోత్సవాన్ని హైదరాబాద్లో నిర్వహిస్తారు?
 - 1) ఏప్రిల్ 8